

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A Szabad Lyceumról.

Zombor, 1908. nov. 23.

Miről jó, ha a Szabad Lyceum egy-egy előadása nem vonz nagyobb számú hallgatóságot a városháza díszes közgyűlési termébe, eddig nem tudtam. Most már tudom s ez újabb tapasztalatért a Bácska S—r., valamint a Zombor és Vidéke K. S. jegyű írói hálára köteleztek maguk iránt, mit kötelességemnek ismerem ezennel nyilvános köszönet alakjában leróni.

Cikkeik arról győztek meg, hogy mégis van, sőt vannak, kik nem érik be a Szabad Lyceum lételének egyszerű tudomásul vételével, ahova egy-egy vasárnap délután fel lehet menni néha talán azért is, hogy gyönyörködjünk, néha talán azért is, hogy okuljunk, de legtöbbször mégis csak azért, hogy a lombán telő, sötét, zord délutánnak legalább egy óráját valahogyan agyonüssük. A cikkirók már azon kevesek közül valók, akik a Szabad Lyceum hivatását — természetesen kiki a maga módja szerint — átérezvén, a tapasztalt jelenségeket a Lyceum érdekében latra vetik s ítéletüket az intézmény szeretetéből fakadó teljes jóindulattal a nyilvánosság elé is kiviszik.

Ezzel az intézménynek nem csupán — hogy úgy mondjam — szenvedő, hanem cselekvő támogatóivá lettek, mert nemcsak hallgatnak a lyceumban, hanem beszélnek is érte. Ezért illeti meg őket a köszönet. Akik a lyceum dolgát szóvá teszik, meghányják-vetik, hozzájárulnak a göröngyös ut egyengetéséhez, melyen virágzó kulturintézménnyé fejlődhetik s a vezetőségnek érdeklődésükben oly forrást nyitnak meg, melyből az erőt és lelkesedést merithet a további küzdelemre. Vajha sokan, nagyon sokan követnék példájukat!

Azonban érdeklődésünknek ez elismeréssel teljes méltatása természetesen nem jelentheti nézeteik helyességének elismerését s nem áll vele ellenmondásban, ha ugyancsak az ügy érdekében s ugyancsak az ügy szeretetétől sugallt jóindulattal én is rostára vetem gondolataikat. Mennyire helyén való, sőt szükséges eszméinknek ez a kölcsönös megrostálása, már az a körülmény is világosan bizonyítja, hogy a cikkirók ugyanazon jelenség okát másban keresik és találják. A két első előadás gyér látogatottságát S—r. a közönség közömbösségének, K. S. pedig a témák helytelen megválasztásának tudja be, röviden egyikük a közönséget, a másikuk a vezetőséget okolja érte.

Én úgy látom, hogy mindkettőjüknek van igaza, de egyiküknek sincs teljes igaza.

Tény, hogy a közönség közömbös, de nem minden, hanem csak egyes előadások iránt. Pusztán ismeretközlő, eszméltető előadások a mi közönségünket még nem vonzzák, ellenben képekkel, zenével, szavallattal illusztrált előadásokon kapva-kap. Ez arra vall, hogy nálunk a tudásvágy, mely a tudományt önönmagáért keresi, még alszik; a tudomány amolyan keserű orvosság-féle, melyet a tudományszeretet gyermekkorát élő társaságnak csak cukorban, vagy legfőlebb pilulában lehet beadni. Becukrozott vagy bepilulázott tudományos ismereteket kellene tehát nyujtanunk a Szabad Lyceumban, hogy majdan cukor és pilula nélkül is elfogadja, sőt kapva-kapjon rajtok a közönség.

Baj azonban, hogy nincs mindenre cukor és pilula. Ezért nem volt kelete az idei két első előadásban kínált ismereteknek. Az érettebb tanulóifjúság érdeklődése azonban máris záloga ama

szebb jövődőknek, mikor a pusztá tudománynak is meglesz a nagy vonzó ereje, meglesz a nagy közönsége. E szebb jövődőkért nem szabad az uttórésben elcsüggednünk, *magasztos törekvéseink* nevelő és hódító erejében bizalmatlanoknak lennünk, nem szabad *fáklányunk üszkét* eltaposnunk.

K. S. a két első előadásban azt hibáztatja, hogy egy lefolyt irodalmi és történelmi korszak eseményeit fejtegették, holott ez egyfelől inkább egy irodalmi és történelmi társulatnak volna a feladata, másfelől sem a művelt középosztályt, sem az alsóbb osztályokat nem vonzza. Az intelligenciát nem vonzza, mert már ifjkorában gyakrabban beszekundázott ez ismeretekből, az alsóbb osztályt pedig azért nem, mert nagyon magas neki. Megannyi téves gondolat. Az irodalmi társaságnak az irodalom fejlődésének buvárlása és az irodalom fejlesztése, a történelmi társulatnak a történelmi fejlődés kutatása a legsajátabb feladata. Mindkét társaság tagjainak — eredeti munkák termelése a kötelességük. Mindkét társaság tevékenységének eredményei a nemzeti kulturának alkotó elemei, melyeket az iskola, köztük a Szabad Lyceum — hiszen az is csak iskola, felnőttek iskolája — igyekszik közkinccsé tenni.

Kulturánk ez eminenter nemzeti elemeinek terjesztéséről a XX. század nagyszerű csodáinak, a technikai vívmányoknak kedvéért, melyeket a cikkiró javall és ajánl, semmiféle körülmények között le nem mondhatunk, különösen nem mi magyarok, kiknek a magyar nemzeti kultúra erejével hódítanunk is kell. Ha Jancsi korunkban el nem sajátítottuk, meg kell tanulnunk Jánosokul; ha az alsóbb néposztálynak magas, munkásgimnáziumok segítségével fel

VILLANYCSILLÁROK
 GYERMEK-
 KOCSIK
 JÁTÉKOK
 DISZMŰÁRUK

Férfiingek, kalapok, nyakkendők,
 valódi Jäger alsóneműek
 óriási választékban! Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TÖZSDE MELLETT.

kell emelnünk hozzá, hogy védtelenül ne essék a nemzetköziség maszlagának áldozatául.

Akkor követne el a Szabad Lyceum igazán súlyos mulasztást, ha az irodalmi és történelmi ismereteket számkivetné ismeretterjesztő előadásainak köréből. Nem magyar ember az, akinek a nemzeti irodalom és történelem nem érdekes, nem vonzó; nem kultúrember az, akinek irodalmi és történelmi ismeretek szellemi szórakozást nem nyújtanak, aki úgy gondolkodik, hogy — erkölcsi kötelesség ide, erkölcsi kötelesség oda — a lyceumot nem látogatja, hisz rajta kívül Zombornak van még 31,999 lakosa, látogassák azok. Talán a csecsemők is? Mert a 31,999-ben azok is benne vannak.

Ezek azok, akikkel szemben S—r-nak teljesen igaza van. Ezeknek kell a mozi, a „Le a férfakkal“ s egyéb kaviár. Léha gondolkodásukkal ezek a kerékkötői minden szép és nemes törekvésnek, ezek ellen kell harcolnunk a Szabad Lyceumban is a helyes világnézet, az erkölcsi világgfogás mennél intenzívebb terjesztésével.

Az iránt különben megnyugtathatom a cikkíró, hogy amint a múltban sem bántunk el mostohán a reális ismeretekkel, ezután sem fogjuk elhanyagolni. Csak azt ne kívánja, hogy kizárólag ezt hajszolja a Szabad Lyceum. Ez irányú előadás is csak akkor örvend nagyobb látogatottságnak, ha vetített képek — a cukor, a pilula — teszik kívánatosá meghallgatását.

Végezetül pedig emlékeztetébe juttatom mindkét cikkíró, hogy amint ugyan e helyen más alkalommal mint a Szabad Lyceum vezérével kiemelttem, hogy a Szabad Lyceum jól cselekedett

még akkor is, ha csak egy pár embernek lelkében sikerült a tudásvágyat felkeltenie. Kötelessége teljesítésében ez fogja vezérelni ezután is.

RÁCZ SOMA.

Az állami tanítók lakbérügye.

A Magyarországi Állami tanítók Országos Egyesülete még a nyár folyamán küldöttéig kérte a kultuszminisztert az állami tanítók ismeretes nyugdíjserelmének orvoslására. Memorandumot is terjesztettek be, amelyet azonban a miniszter kedvezőtlenül intézett el. A miniszteri rendelet szerint bár az állami tanítókat állami tisztviselőnek minősíti az 1907. évi XXVI. t.-c. „még nem következik, hogy a tanítókat is lakpénz felemelésben kell részesíteni akkor, amikor más állami tisztviselők lakpénzei felemeltetnek, mert az idézett t.-c. 2. szakasza az állami elemi iskolai tanítók és tanítónők, valamint a gazdasági szaktanítók lakpénzét fix összegben állapítja meg, s csak a gazdasági szaktanítókra nézve mondja, hogy azok az állami tisztviselők XI. fizetési osztályára nézve megállapított lakpénzeket kapják, miből világosan kitűnik a törvényhozás intenciója. De nem tartja megengedhetőnek a miniszter az állami tanítók lakpénzeinek felemelését azért sem, mert az feltétlenül maga után vonná a nem állami iskolai tanítók lakpénzeinek felemelését is, minthogy az 1907. évi XXII. t.-c. 2. szakasza a nem állami tanítók részére ugyanolyan összegű lakpénzeket állapít meg, mint az 1907. évi XXVI. t.-c. 2. szakasza az állami tanítókra nézve. Minthogy az idézett t.-c. értelmében a nem állami tanítók lakpénzeit kizárólag az iskolafentartók kötelesek fedezni, a lakpénzek emelése nemcsak az államnak, hanem az iskolafentartóknak is tetemes újabb megterhelését jelentené.“

A városi könyvtáregyesület gyűlése.

A városi könyvtáregyesület választmánya folyó hó 21-én dr. Falcione Nándor igazgató elnöke alatt gyűlést tartott.

Csetri Károly főgimn. tanár, könyvtár-

nok, a hivatalos iratok előterjesztése után jelentést tett az eddig több mint 800 korona értékű magyar könyvrendelésről s javaslatot tett a még könyvvásárlásra rendelkezésre álló 40 korona felhasználásáról. A 40 koronát a választmány, tekintettel a németül olvasni kívánókra, új német könyvek vételére kívánja fordítani.

A több mint 800 korona értékben eddig megvásárolt könyvek magyar tudományos és legnagyobb részben szépirodalmi művek, eredetiek úgy, mint a világirodalom legjeleesebb műveinek fordításai.

Elhatározta ezenkívül a választmány, hogy — mivel a városnak a könyvtár város-házában levő helyiségeire szüksége van s emiatt a könyvtárt onnan ki akarja helyezni, még pedig egy a Haméder-féle telken építendő emeletes házba — átír a tanácshoz az iránt, hogy a könyvtár céljára építendő ház tervezése alkalmával, a könyvtáregyesület véleményét is hallgassa meg. Mert amennyiben új épület emeltetik a fontos kulturmissziót teljesítő városi könyvtárnak, kívánatos volna azt a modern könyvtárak követelményeinek megfelelően s elég nagyra építeni, hogy a most is több mint 30000 kötetből álló könyvtár fejlődésének akadály ne legyen s hogy a közönség számára elegendően szükséges nyilvános olvasóterem is megvalósuljon.

A könyvtárt használhatja minden helybeli és vidéki felnőtt, önálló egyén, aki az egyesület tagjai közé a könyvtárban személyesen, vagy ha vidéki, a könyvtárnoknál levél által beiratkozik s évenként 6, illetve vidéki 8 korona tagsági díjat fizet.

Délvidéki kisgazdák küldöttsége Budapesten.

A f. évi augusztus hóban az adóreform és kataszter revízió tárgyában Bogáros torontálmegyei nagyköztségben tartott népgyűlésen hozott határozati javaslat és az erre vonatkozó memorandum december hó 2-án fog a „Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete“ elnöksége és a délvidéki orsz. képviselők vezetésével délvidéki kisgazdák alakult nagyküldöttség által a kormány-
nok, a hivatalos iratok előterjesztése után jelentést tett az eddig több mint 800 korona értékű magyar könyvrendelésről s javaslatot tett a még könyvvásárlásra rendelkezésre álló 40 korona felhasználásáról. A 40 koronát a választmány, tekintettel a németül olvasni kívánókra, új német könyvek vételére kívánja fordítani.

Széchenyi a magyar költészetben.

(Részlet Kohlman Dezső dr. Szabad Lyceumi előadásából.)

Nem hiába írta Széchenyi Berzsényinek: „Önérzéssel mondhatom, rokonok vagyunk“ és nem hiába emeltem ki, mily szoros a kapcsolat a magyar irodalom és politika közt, a Széchenyi nemes eszméi a költészetben jutnak legszebben kifejezésre és a nemzet írói az ő leglelkesebb bajtársai. Eposz, líra, dráma, regény és novella az ő érzéseivel, eszméivel telnek meg, aggodalmi a költészet megindító szavaiban jutnak kifejezésre és felléptét, jelentőségét az irodalom emberei értik meg legbensőbben és hirdetik lehangosabban. Az arisztokrata Kazinczytól kezdve végig a Vörösmarty elegikus hangú eposzi in vocatióján és elkéserező vén cigányán egész a radikális Petőfi tűznél is égetőbb szatirájáig a Széchenyi szelleme kísért, a Széchenyi eszméi hatnak. A haza sorsán érzett kétségbeesés, a nemzet elmaradottságán érzett fájdalom szólaltatja meg egymásután a reformkorszak költőit. Közös törekvések a korszak elején, tán Berzsényi egy aggkori költeményében jutnak legszebben kifejezésre. Széchenyit a „diadal fia“ nak látja a Rákos mezején paripán ülve és kiviva a díjt. Vörösmarty epikája a nemzeti fényes multon borong, de az emlékezéssel a jelent a jövő érdekében akarja lángra lobbantani. Széchenyi is ezt a nemzeti

érzést akarja ébreszteni és erősíteni, de más forrásból: a visszahozhatlan mult helyett a kivivandó idő nagyságára való hivatkozással. Nem kesergő, hanem munkás nemzetre van szüksége. És csodálatosan ugyanakkor, 1832-ben, mikor Széchenyi Stadiumát írja és benne a nemzeti feltámadás programját adja meg, ugyanakkor ugyancsak 1832-ben teszi le Vörösmarty az epikus lantját, mert érzi, hogy feladata be van fejezve — hurjai egymásután pattognak le. Előre veti tekintetét és nem a multból keresi a fényes példákat.

A cselekvő modern kor cselekvényes költésze a dráma és a modern kor tanító epikája a regény veszik át Széchenyi eszméit. Kisfaludy Károly vigjátékától, a Kérőktől, melyben a guny erejével korholja az üres fejű és zsebü külföldieskedő magyar mágnást egészen a Jókai Mór Magyar nábobjáig és Kárpáti Abellinojáig, mi más áll szegényfolt gyanánt az írók lelki szeme előtt mint a Széchenyi által megvetett, kigunyolt magyar nemes a maga külföldieskedő, léha hazafiatalanságával.

Poszitiv teremtő eszméit azonban mi sem fejezi ki szebben és világosabban, mint az a férfi, ki gyakorlati tevékenység terén is leghebbe tanítványa Fáy András. A Hitel megjelenése után egy évvel kezd írni egykori híres regényét a Bélték házat. Aesthetikai szempontból megannyi hibát lelhetünk

e mű szétfolyó szerkezetében, kuszált alkotásában szereplőinek tömkelegében, de hatalmasabb karképet, a kor eszméinek hívebb kifejezését nem sok magyar regény nyújtja. Annyi az alakja, hogy figyelmünk kifárad szemléletükben, de mindezek fölött van a regénynek egy bár meg nem nevezett főhőse, ki rontva és építve, alkotva és irányt jelezve uralkodik a többin: és ez Széchenyi. Kevésbé ádázan rontja Fáy a multat, mint Széchenyi, de végítéletük egy: megért a pusztulásra, ellenben ugyanannyi lelkesedéssel építi a jövőt a közértelmesség és nemzetiség államát, ugyanannyi gyakorlatisággal kíséri eszméit takarékpénztárak, egyesületek alapításával, mint maga Széchenyi. Csakhogy mindezt nem az apostol ihletett büszkeségével cselekszi, hanem a kötelességtudó és hű tanítvány szerénységével, ki magát szatócsnak nevezi a nagykereskedő (Széchenyi) mellett.

Fáy e regényében is már, de még sokkal jelentőségtelesebben a lírai költészetben megtaláljuk azt a motívumot, melyet szintén Széchenyi szolgáltatott a reformkorszak irodalmának a magyar honleány ideálját. Mind megannyi eszméje ez a motívum is a saját életéből került műveibe. Nagyra becsüli a nőt, harcának osztályosává, lelkesültségének részesévé, a nemzetiségért való küzdelemben örökké ható eszménnyé emeli. De nem is csoda! A historikus tudja, naplójából kiveheti,

átadni. A küldöttséget dr. Wekerle miniszterelnök minisztertanácsai jelenlétében fentnevezett napon az országház kupolatermében fogja fogadni. Kérelmük pártolása végett dr. Darányi földmívelésügyi s Apponyi vallás- és közoktatásügyi miniszterhez is járunk.

A küldöttségben részt vehet bármely délvidéki gazda. A budapesti tartózkodás két napra terjed, mely alkalommal a budafoki m. kir. állami pincemesteri tanfolyam is meg lesz tekintve, ahol a tanári kar a pincekezelésről szakelőadásokat tart, továbbá a székesfőváros egyéb nevezetességei. Második nap délután 4-kor külön színházi előadás lesz.

Egy-egy résztvevő költségei 22 koronában vannak megállapítva, amelyben bennfoglaltatik: a III. oszt. vasuti jegy oda és vissza, hajó (Budafokon) s villamos-, vasuti-, színházi-, állatkerti belépő jegyek, kalauzolás, borralalók, éjjeliszállás és ellátás (2 reggeli, 2 ebéd, 2 vacsora italokkal együtt.)

Az utazás csak akkor történhetik félárújeggyel, ha egy felszálló állomáson legalább 10 egyén van együtt. Ha tizen nincsenek csoportosítva lesznek egy-egy nagyobb állomáson s akkor a csatlakozó, illetve csoportosító állomásig, a jegy ára az illetéket terheli. Jelentkezések legkésőbb e hó 27-ig — 10 korona előleg beküldése mellett — a „Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete” központi vezetőségének Temesvárra küldendő be, s tekintettel arra, hogy a küldöttségben kbl. 800—1000 egyén fog résztvenni s a szükséges intézkedések több napot vesznek igénybe később beérkező jelentkezések nem fogadhatók el.

H I R E K .

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Wolszky Emilia szabadkai állami tanítónőképzési tanítónőt a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, Csink Ilona szabadkai állami tanítónőképzőintézeti segédtanítónőt a X. fizetési osztály 3. fokozatába rendes tanítónővé, dr. Sankulov Borislav bajai állami tanítónőképzőintézeti segédtanárt a IX. fizetési osztály 2. fokozatába rendes tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szabó Géza szabadkai törvénytudományi joggyakornokot a szentágotai járásbíróhoz jegyzővé nevezte ki.

hogy Széchenyi életének, törekvéseinek, egész munkásságának megvolt az élő muzeuma. Egy magas, női alak, ki eszméit felfogá, tevékenységre sarkalta, ki később minden szenvedésének részese lett, mint ahogy kivette részét abból a nagy küzdelemből is, melyet Széchenyi az ő nevével szívében, az ő szellemével lelkében indított meg. Ő tanította meg Széchenyit a nőt becsülni és az ő alakjának szól az a lelkesült felhívás, mellyel Széchenyi a Hitel elején oly költőien aposztrofálja honának szebbelőkü asszonyait: A Ti nemes tekintetéből szí a férfi lelki s elszánt bátorságot. S ha léte alkonyodik a Haza ügyében, Ti fontok koszorút homloka körül. Ti vagytok a polgári erény s nemzetiség védangyalai, mely nélkülök, higgyétek, soha ki nem fejlik, vagy nemsokára elhervad, mert ti vontok minden körül báj és életet. Ti emelitek egekbe a port s halhatatlanságba a halandót! Üdvözlés és hála nektek!

E lelkesült magasztalástól, a magyar nemzeti líra nagy asszonyait, önfeláldozó honleányait vajjon mi választja még el? A költészet érezte Széchenyi eszméjének igaz voltát — mint a hogy minden eszmének ereje annak igazában rejlik — és a nemzeti újjá születés munkájára igyekszik megnyerni a magyar nőt. Vörösmarty és Petőfi lírájának klasszikus szépségű hölgy alakjai a hazáért dobogó szívvel, a szívnek megtörhetlen lelke-

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tordai Imre szegedi állami felső ipariskolai igazgatót a Bács-Bodrog vármegyei iparos- és kereskedő tanonciskoláknál a szakfelügyelői teendőik ellátásával bizta meg.

Athelyezés. A temesvári m. kir. posta- és táviratigazgatóság Császár Mihályné szül. Nagy Gizella bogárosi és Berényi István militicsi kir. postamestereket saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fehérváry Dezső bölcsészhallgatót a bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet internátusához nevelőtanárnak nevezte ki.

Athelyezés. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Schwab János gazdasági szaktanárt a bajai állami tanítóképző intézettől áthelyezte s helyére Csepregy Gyula földmívelésiskolai segédtanítót osztotta be és Bács-Bodrog vármegye területére a gazdasági szaktanári teendőik ellátásával is megbizta.

Egyházfelügyelő. A bácsujfalui ev. ref. hitközség Hodzsa Milán országgyűlési képviselőt választotta meg felügyelőjének.

A karmeliták ünnepe. E hó 24-én, kedden üli a sarutlan karmelita rend az első sarutlan karmelitának: keresztéről nevezett szent Jánosnak ünnepét. Ez alkalomból a zombori új templomban a következő ajtatoságok lesznek: reggel 6 órakor szentmise szentségkötéssel. — Délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise. Délután 4 órakor szentbeszéd bunyevác nyelven, s utána ünnepélyes litánia. A hívek, ha az ünnepen vagy nyolcada alatt a szentségekhez járulnak, teljes bucsut nyerhetnek.

Hidpróba. A bajai Dunahíd munkálatai teljesen befejeztettek, most eltávolítják a hidról és a hid mellől az összes állványokat és teljesen szabaddá teszik mindentől. Ez a nagy munka nagyon is fontos alkalomból történik. December hó 9-én tartják meg a hid teherpróbáját. Ennek megtörténte után alig áll valami útjában a hid megnyitásának. Ha a baja—szabadkai és a báttaszék—dombovári vonal elsőrangusítási munkálatai elkészülnek, akkor május elsejére átadhatják az országos fontosságú vonalat a forgalomnak.

Mulatság. A kossuthfalvai „Otthonkőr” saját pénztára javára f. hó 25-én Kovács Ferenc vendéglőjének termeiben zártkörű Katalin-bált rendez. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Csejthe István zombori lakost a palánkai kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki és ideiglenes szolgálattételre a szabadkai kir. adóhivatalhoz osztotta be.

Dominó bál. Lapunk egyik előző számában említés volt téve, hogy a zombori jótékony nőegylet 1909. január hó 9-én elitejelmezbált rendez. A tévedést helyreigazítandó, felkértünk annak közlésére, hogy nem jelmez, hanem *álarcos dominó bál* rendezéséről van szó. A nőegylet választmánya elhatározta már a múlt hóban tartott ülésén a bál rendezését és e héten fog összeülni a vigalmi bizottság a rendezés részleteinek megbeszélése végett. Annyit bizonyosan tudunk, hogy a hölgyek világoskék dominóban jelennek meg és ezért ezuton is felkérjük a helybeli kereskedő cégeket, hogy a szükséges kelmekről és hozzávalókról kellő időben gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a tömeges szükséglet kellő időben való fedezése hiányt ne szenvedjen. A bál, mint már mult számunkban említettük, a megyeháza termeiben lesz megtartva, melyeket az illetékes körök voltak kegyesek a bál céljaira átadni. A személyre szóló meghívók december hó 15-ig szét fognak küldetni, de már ezuttal is kérjük azokat, akik tévedésből meghívót nem kapnának, vagy esetleg ismerőseik számára, arra igényt tartanak, forduljanak a pontos cím beküldése mellett kellő időben dr. Moldován Lajos nőegyleti titkárhoz (Zombor). A rendező bizottság a nőegylet vigalmi bizottságából és a helybeli ifjúságból fog alakulni. Az ifjúságot e rendezésben való részvételre addig is ezuton kéri fel a nőegylet, míg a részletes megbeszélésekre való összejövetel végett értesítést nyernek.

Eljegyzés. Ivanits Hermina kasszonyt folyó hó 21-én eljegyezte Zottományi Jenő várm. rendszeres dijnok.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Sztojkovits György szabadkai ügyvéd lakóhelyét Zsablyára helyezte át, hogy Szemző Dezső dr. zombori ügyvédet az ügyvédek lajstromába iktatta és hogy Blau Lajos dr. szabadkai ügyvéd családi nevét „Bán”-ra változtatta.

Rendkívüli közgyűlés. A zomborvidéki rabsegélyző egyesület elnöksége által f. évi november 22-re egybehívott rendkívüli közgyűlés részvét hiánya miatt megtartható nem lévén, ezen közgyűlés megtartására újabb határnapul f. évi november hó 29. napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki és arra az egyesület tagjai meghívotnak. Az elnökség.

sedésével nem-e tözsomszédok Széchenyi eszményével. Ez idő óta ki nem vész a magyar hölgy alakja, mint a nemzeti eszmének harcosa a magyar költészetből. S hogy joggal azt a bekövetkezendő nemzeti katasztrófának lapjai hirdetik legékesebben.

Mert a remény és bizalom hangját a Széchenyi működésében és a nemzeti költészetben csakhamar felváltja a nagyszerű halál megdermesztő gondolata. A Széchenyi életének tragikumához közeledünk, mikor a Kelet népében Kossuthal áll szembe, mikor félti nemzetét a forradalomtól, a végenyészettől, a teljes megsemmisüléstől. Lánglelke belelát a jövőbe, melyben halált, tüzet, vért lát csak nemzete számára és mely véres látomások végre Döblingbe juttatják. S amely lelkesen kapta fel az irodalom éltető eszméit oly hiven tükrözteti vissza lankasztó látomásait is. A nemzeti katasztrófa gyászos előérzete a győzelem és bizalom napjaiban és már ott rezdül meg a magyar örökkön-örökké élő imájában, a Szózatban. Az ítélet napjának a Dies irae-nek e sejtelve vonja fekete gyászfátyolba Vörösmarty költői géniuszanak nem egy alkotását! Ez hangzik ki a Liszt Ferenc-hez írt ódából, ez borong a „Gondolatok a könyvtárban” c. melankóliájában és ez csapong a „Vén cigány” rapszodikus sorai közt. Ez zokog a szelid Kölcsey „Zrinyi dalá”-ban és ez csapong a magyar szabadságharc

vértanu-költőjének, Petőfinek profétai kinyilatkozásaiban. És még az objektív Arany János is a katasztrófa után lírai sóhajokban tördeli szét a lelkét...

Ime Széchenyinek és eszméinek szerepe az irodalomban. Csodálatos egyezése a politikának és költészetnek. De ez nem is lehetett másképp oly férfunál, mint Széchenyinnél, kiről azt mondja Kossuth ugyanabban a beszédében, melyben a legnagyobb magyarnak nevezi: Ujjait a kornak ütőerére tevés és megértette lüktetését. Ő korának nyelvélőn, szavakat adott neki — és nem lehetett másképp a magyar költészetben, melynek muzeuma sohasem hagyta el a hazaszeretet eszméjét. Mindkettőből a Széchenyi legsajátosabb eszméje, lelke szól, melyet a Kelet népében oly megrendítően tör felénk: „Merjetez nagyok lenni, Ti, kik valami jobbra vagytok meghiva, születve, kik egy szebb jövőnek lehettek urai. Lépjetez végték valódi hazátokba, melyen kívül nincsen számotokra hely. Mindkettőből felénk int a nemzet jövője, mert nagyokra emlékezni, nagyokért lelkesedni az élet, a megmaradás és az erő eredménye.”

„Te nem haltál meg népem nagy halottja,
Nem mindentül rejt a cenki sir,
Oszlósodat mag a család siratja,
Oh mert ily sebre hol van balszámir
Mi fölkelünk: a fájdalom vigasztal
Egy nemzet gyásza nemcsak leverő
Ép, mely dicsőt, magasztos igy magasztal
Van élni abban hit, jog és erő!”

Szegény iskolás gyermekek felruházása. A zombori jótékony magyar nőegylet, mint már évek óta, az idén is 140 elemi iskolás gyermeket lát el téli ruhával és ebbeli kiadásait részint az egylet pénztárából, részint pedig a jószívű adakozók kegyes adományából fedezi. A szükséges kiadások mintegy 1400 koronát igényelnek, miért is úgy a nőegylet tagjait, mint a jószívű nagyközönséget a szegény gyermekek nevében is tisztelettel kérem, hogy az e célra szánt adományaitak hozzáam mielőbb beküldeni kegyeskedjenek, hogy a szegények nyomorúságát, mely a mai drágasági viszonyok miatt kétszeresen nehezedik rájuk, tehetségünk szerint enyhíthessük. Az a nagyközönség, mely jótékonyágának már eddig is oly sokszor és oly fényes bizonyítékát adta — bizonyára meghallgatja a szegények érdeklő szövegét és jótékonyágával lehetővé teszi, hogy azokon segíthessünk, kik arra igazán rá vannak szorulva. A már eddig beérkezett kegyes adományokért a többi adományokkal együtt fog a nőegylet hálás köszönetet mondani. *Wundsaám* Ida, nőegyleti elnök.

Szabad Lyceum. Mult vasárnap d. u. 5 órakor az irodalmi sorozat második előadását hallgattuk Vörösmarty Mihály költészetéről. Dr. Kohlmann Dezső a tőle megszokott akribiával jellemezte Vörösmartyban az epikus, a drámai és a lírai költőt s különösen beható méltatásban részesítette azon műveit, melyek legmaradandóbb hatásuk: Zalán futását, A két szomszédvárt, Csongor és Tündét, Szép Ilonkát, a Szózatot, a Keserű poharat és A vén cigányt. Az előadás közvetlen hatását nagyban emelte az az újítás, hogy három költeményét melodramai feldolgozásban, egyszerű szavalatban, sőt énekekben is bemutatták. Szép Ilonkát Radicevics Sándor szavalta kellő bensőséggel, a Vén cigányt Schmidt L. József megérző erővel, a Keserű poharat pedig Marschall Béla énekelte hatalmasan zengő, érces hangon. Az elsőnek és utolsóinak zongorakíséretét Wolf Vendelinné urnő játszotta s perfekt és diszkrét játékában a melodrama hangulatváltozás, az énekekben a lelki keserűség kitűnő tolmácsolóra letek. Kívánatos, hogy az irodalmi előadások mind így illusztráltak legyenek s akkor bizonyos, hogy a városháza nagy díszterme, úgy mint most, máskor is meg fog telni egészen.

Eljegyzés. Ényi Dömötör Aladár dr. apatini járásbíró eljegyezte Dombovits Mariska kisasszonyt Apatinban.

A tanítók lakbéré. Óbecsén az új törvény alapján a tanítóknak 360 korona lakbér és 20 korona kertilletmény jár. Miután eddig a tanítók 300 korona lakaspénzt kaptak az iskolafőntartó községtől, ama kérelemmel járultak a képviselőtestület elé, hogy törvényes járandóságukat adja ki. A közgyűlés ridegen elutasította a kérelmet. De mert ez törvényen alapuló követelés, a vármegyei közigazgatási bizottság november hó 6-án tartott ülésében a sérelmes határozatot feloldotta és utasította az előjárást a főszolgabíró útján, hogy ezen jogos illetményeket 1907. július 1-től számítva szolgáltatassa ki különbeni közigazgatási végrehajtás kötelezettsége mellett. Különös, hogy törvényben biztosított járandóságokat is ily huza-vona mellett sikerül kiutaltatni.

Esküvő. Gauder Mihály vármegyei rendszeres díjnok folyó hó 21-én esküdött örök hűséget Trebitscher Mariska kisasszonynak.

Elhunyt pedagógus. Ujvidéken Artin Imre nyugalmazott polgári iskolai tanár a napokban 64 éves korában elhunyt. Artin a csajkáskerület népoktatásának megmagyarosításával szerzett nagy érdemeket.

Elvert menyecske. Gyurica Józsefné baracska lakos az utcán trécselt a szomszédasszonyával. Pletykázásukat megzavarta Mojzes Imre, aki rászólt a menyecskékre, hogy okosabban tennék ha haza mennének dolgukat végezni. Gyuricáné ezt persze nem hagyta szó nélkül, minnek az lett a vége, hogy Mojzes Imre alaposan elverte a menyecskét.

Eljegyzés. Brand János a monostorszeg—apatini belvizlecsapoló és ármentesítő társulat tiszviselője eljegyezte Frech Katicát Apatinban.

Megtagadott temetés. A napokban Ujvidéken két cselédeány öngyilkosságot követett el. A katolikus lelkész megtagadta az eltemetetésüket azzal a régi indoklással, hogy öngyilkos nem részesülhet egyházi szertartásban. A temetést intézők erre református papot hívtak, aki aztán ki is kísérte a két halottat.

Esküvő. Kuzmán Miklós vármegyei törvényhatósági bizottsági tag ma tartja egybekelését Peer Ottó vendéglős leányával, Mariskával, Bezdánban.

Csőd. A szabadkai kir. törvényszék Schwartz Samu vaskuti kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnokul Tomcsányi Sándor bajai ügyvéd neveztetett ki.

Támadás az országuton. Munkája végezte után vigan bandukolt az országuton hazafelé Téglás Ferenc borsódi lakos. Jó kedvének azonban nagyhamar vége lett, amikor két régi ellenségével Rigó Józseffel és Mártonnal került szembe. Hogy volt oka elkedvetlenedni, arról hamar meggyőződést szerezhetett magának. A két Rigó nekiesett és véresre verték. Ki tudja, hogy hogyan végződik a kellemetlen kaland, ha nem jön arra véletlenül a csendőrjárát. A csendőrök ártalmatlanná tették a támadókat és feljelentették a bajai bíróságnál.

Disznóölés. Egy szelencei polgártársunk takarékosági szempontból maga szurta le a sertését. Midőn azonban forrázásra került a sor, a delikvens — nem szokta meg a forró vizet — kiugrott a teknőből, s csak hosszas szaladgálás után lehetett végleg ártalmatlanná tenni.

A perpatvar áldozata. Endrődi Károly prónafalvai 19 éves fiatal ember a mult napokban mostoha atyjával, ki hugát valami csekélység miatt megverte, összeszólalkozott. A vita hevében a fiatal ember késsel támadta meg mostoha atyját, ki revolvért rántott elő és azzal Endrődire rálőtt. A golyó talált és a fiatal ember rögtön összeesett. Beszállították a szabadkai kórházba, de már rajta segíteni nem lehetett. Meghalt. Holttetemét családjá Halasra szállította és ott a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A gyilkos mostohaapa ellen a vizsgálat folyik.

Lopás. Ifju Krizmánovics József bátmonostori lakos feljelentést tett a bajai bíróságnál, hogy amíg ő távol volt a lakásából, addig ismeretlen tettesek kilopták egész nyári keresményét, kilenc darab husz koronás aranyat. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Elvi döntés. A kuria legutóbb egy konkrét esetről kifolyólag úgy döntött, hogy a kereskedést folytató férjes nő cégének szövegéből férjének vezetéknevét, amelyet férjhezmenetele folytán megfelelő módon viselni tartozik, el nem hagyhatja. — Uj mezei közös dülötről gondoskodni a község csak akkor tartozik, ha másként teljesen lehetetlen a birtokhoz való hozzájutás és ilyen esetben is csak akkor, ha az ingatlan nem a tagosítás után lett magánjogi alapon külön birtokká alakítva.

SZÍNHÁZ.

Folyó hó 16-án azaz hétfőn **A dol-lárkirálynő** került előadásra telt ház előtt. Remete fáradhatatlan, tehetséges játékáért sok tapsot aratott. Haraszi végtelen kedvesen játszott, a közönség sűrű tapsokkal honorálta bájos játékát. Kaposi gyönyörű énekeért méltó elismerést érdemel.

November hó 17-én azaz kedden a **Nagymama** került előadásra zsufolt ház előtt. Elmondhatjuk, hogy ambícióval készült a társulat ezen darab előadására.

Elismeréssel kell megemlékeznünk Peterdi bájos és temperamentumos játékáról és

Kaposi remek alakításáról, ki igazán bájos nagymama volt.

Virányi (Ernö gróf), ugyszintén Kabos (Todorka Szilárd), ki a jólelkű és szerelmes profosztort kitűnően játszotta, a közönség méltó elismerését érdemelték.

Patakinak pedig ajánljuk, hogy jövőben a szöveg betartására nagyobb gondot fordítson. Szerdán, azaz 18-án **Trilby** 4 felvonásos színmű került előadásra.

Csütörtökön november hó 19-én Molnár Ferenc világhírű vigjátéka **Az Ördög** került első előadásra, de — sajnos — az idei előadás nem állott a mult évi ugyanezen előadással egy színvonalon. A darab meséje ismeretes, erre nem terjeszkedünk ki. Az előadásnak az előző évi előadással szemben elért kisebb sikere egyrészt a hibás szereposztásban, másrészt abban keresendő, hogy egyes szereplők nem voltak otthonosak a szereptudásban.

Remete (az ördög), akinek legfontosabb szerepe van a darabban, helyenként és épen a leghatásosabb jelenetknél, árulta el készületlenségét és különben sem fordított kellő gondot szerepének kidolgozására, de nem is csoda, mert két oly nagy és nehéz szerepet, mint Svengali és az Ördög — egymásután eljátszani nem gyerekjáték, a miért hibáztatjuk is az igazgatót, hogy annyira igénybe veszi társulatának egyik legjobb erőjét.

Haraszi Vilma (Jolán) minden igyekezetével próbálta szerepét jól játszani, de a nem neki való szerepben még sem tudta elérni azt a hatást, melyet az író elérni akar.

Halasi Mariskától (Elza) is láttunk már jobb alakítást és bizonyára észszerűbb lett volna a szereposztás, ha ő játszta Jolán szerepét. Gózon Béla (János) ismét unottan, egyhanguan, minden temperamentum nélkül játszott.

Sólymosi László (László) az udvari tanácsos szerepét nem a kellő méltóság és eleganciával alakította.

Pénteken, 1908. november hó 20-án a Strausz János által zenésített gyönyörű operette **A cigánybáró** volt műsoron.

A zenekar határozottan a legnagyobb elismerést és dicséretet érdemel szép, ügyes és fegyelmzett játékáért és különösen ennek köszönhető a darab sikere és jó összjátéka.

A szereplők közül ki kell emelnünk Kaposi Józstát (Saffi cigányleány), kinek gyönyörű és tiszta hangját méltán jutalmazta a közönség sűrű tapsokkal, úgy hogy ének-számaikat meg kellett ismételnie. Barna Andor (Bárinkay Sándor) is kitett magáért. Szépen, tisztán énekelte és igyekezettel játszott.

Haraszi Vilma (Arzena) végtelen kedves és aranyos volt.

Halasiné Etel (Mirabella társalkodónő) nagyszerű alakítást produkált ismét.

Csanádi Irma (Cipra vén cigányasszony) igen fiatalos volt és hangja alig volt hallható.

Jól játszott Csolnakosi Gyula (Zsupán sertés kereskedő) és Radványi Dezső (Gábor diák).

Szombaton, 1908. november hó 21-én Strausz Oszkár operette **Varázskeringő** csalta a közönséget a színházba és telt házat csinált. Hiába, egy szép operettet közönségünk mindig megbecsül, bár az előadás ezuttal nem felelt meg a várakozásnak. Határozottan hasonlíthatatlanul alacsonyabb nívőn állott a tavalyinál.

Sajnálattal nélkülöztük Gáthyt (a tavalyi Niki hadnagyot), kit Barna Andor az idén meg sem közelített. Különben is a szerep nem tenoristának, hanem baritonistának való. A fényes egyenruhán is meglátszott, hogy nem Barnára, hanem Gáthyra volt szabva, de eltekintve ettől, hiányzott Barnából a fiatalos hév, szenvedély és tűz ott, ahol annak érvényesülni kellett volna, különösen a második felvonásban, midőn Franci (Peterdi) volt a partnere.

A harmadik felvonásban is igen furcsa színben tünt fel az, hogy midőn az „édes keringő” hangjai hallhatóvá lesznek, Barna percekig az asztalra támaszkodva — csaknem — aludt, ahelyett, hogy már az első hangok hallatára felugorjon és kereste volna, kitől erednek a keringő hangjai.

Játéka egyszerűen semmi sem volt, de hangja dicséretet érdemel.

Elég jó alakítást végzett Peterdi Etelka (Franci) mint primáskisasszony, bár a csók-jelenetnél, gyakran ismétlődő vonaglás rugdalódzásai határozottan izléstelen színben tüntek fel.

Pataki Vilma (Heléna hercegnő) kedves megjelenés volt, s dicséretet érdemelnek toilletjei, különösen a menyasszonyi ruha és pongyolája.

Solymosi Sándor (XIII. Joakhim) és Remete Géza (Lothár gróf) sokszor nevetették meg a közönséget komikus jeleneteikkel és különösen Remete ismét kitett magáért, miért is megérdemelt tapssal jutalmazta a közönség.

Halasiné Etel (Friderika) legkevésbé sem maradt el a dicséretet érdemlő szereplőktől, szépen játszott és még énekében is a kacagató komikumot kitűnően tudta érvényre juttatni.

Virányi nem volt épen a legjobb kondícióban, talán álmos is lehetett, mert jobb alakítást is láttunk tőle.

Vasárnap, folyó hó 22-én délután lezállított helyárok mellett **Jani és Juci** című énekes bohózat, helyesebben bolondság nevette meg a — csodálatosképen — nem telt házat.

Peterdi Etel, Pataki Vilma, Halasiné Etel és Virányi tetszettek a közönségnek.

Az esti előadások színre került **Kutyavan a kertben** című bohózatról a jövő számban nyilatkozunk.

S P O R T.

Galamblövé verseny. Kellemetlen időjárás mellett és mégis nagy érdeklődéstől kísérve folyt le Szabadkán pénteken a bácskai galamblövé egyesület záró versenye, melynek eredménye a következő:

I. Záró handikap. 1. Vojnits József, 2. Szemző István. — Résztvevő lövők: Regényi Gábor, Geyer Péter, Birkáss István.

II. Vojnits Oszkár díj. 1. Geyer Péter, 2. Pertich Kálmán. — Résztvevő lövők: Birkáss István, Regényi Gábor, Vojnits József, Szemző István.

III. Poule (double galamb). 1. Pertich Kálmán és Geyer Péter. — Résztvevő lövők: Regényi Gábor, Vojnits József, Szemző István, Birkáss István és Sztojánovits Jenő.

NYILTTÉR. *)

Nemzetiségi izgatás.

Nyílt válasz dr. Vuics Bránkó zombori ügyvéd nyilatkozatára.

Sajnos, már sokszor olvastam e címet és még többször gondolkodtam e két háborzongató szó felett és sohasem jutottam olyan eredményre, mely feleletet adhatott volna nekem azon kérdésekre, hogy hát „miért is tűri országunk, hogy ez a két szó minduntalan napvilágot láthasson?”

Könnyű volna ezt a kérdést elintézni, ha az egyedül tőlem függne, mert én minden egyes izgatót — nem kitéssékelném, hanem örökre kiverném az országból; s akkor türelmes betűszedőm biztosítom, soha sem rakná össze többé a fenti címet, s valószínűleg dr. Vuics Bránkó zombori ügyvéd ur som koptatna többé magyarországi aszfaltot, pedig ez az egyedüli hasznos tevékenysége — nem az országra, hanem — az aszfaltkészítőkre nézve.

És most — Uram bocsásd meg vétke- met! — nekem foglalkoznom kell ezzel az emberrel, akinek eddig már oly sokszor tapasztalt működése, összes törekvése és egész lénye oly nagy ellentétben áll az igazsággal, a haza- és felebaráti szeretettel.

Nem szándékozom bővebben dr. Vuics Bránkó ur egyéniségével foglalkozni, mert hiszen ez kit érdekelné?! De annál élesebbre fent késsel boncolom nevezett urnak az Ujvidéken megjelenő „Zasztava” című lap f. évi 238. számában megjelent nyilatkozatát,

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

mellyel hirteligen is beigazolta, hogy az igazság előtte ismeretlen fogalom, hogy felebarátait nem tudja, s hogy magyar hazáját nem akarja szeretni; s főleg ez utóbbi indított arra, hogy a — csak mindennapi hivatalos akták elintézésére szokott — tollamat bonckéssé változtassam.

Mielőtt azonban a fent idézett nyilatkozat boncolásához fognék, konstatálnom kell, hogy dr. Vuics Bránkó akkor, mikor ezt a nyilatkozatot megkockáztatta, félt valamitől, nem tudom határozottan, de sejtem, hogy annak cáfolatától félt; mert különben lett volna annyi bátorsága a „Zombor és Vidékében”, vagy a „Bácsme gyében” is nyilatkozni, amely lapokban nyilatkozó ur a sztapári szerb takarékegyetre, mint szövetkezetre vonatkozó szomorú, de minden ízében az igazsághoz hű cikkeket valószínűleg előbb olvasta, mint a „Branik”-ban, mely e cikkeket az előbbi lapokból vette át; ha pedig nem félt, vagy annyira gyűlöli a magyart, hogy ennek nyelvén irt lapot sem olvas, akkor azért nyilatkozott, jobban mondva azért izgatta ellenem, mint magyar ellen a szerbeket csak a „Zasztavában”, mert azt hitte, hogy azt a lapot én nem olvasom, s így igazolásra nem lehet alkalmam.

Pedig hát látja tisztelt dr. Vuics Bránkó ur, én sokkal jobban szeretem a szerbeket, mint ön a magyarokat. s elolvasom a „Zasztavát” is és nem tűröm, hogy ön engem a szerbség ellenségéül akként állítson oda, mintha én a sztapári szerb takarékegyeletet, mint szövetkezetet csak azért jelentetem volna fel, mert annak tagjai szerbek. Nem engedem, hogy ön ezen jó viszonyt, mely köztem és a szerbek közt már 13 év óta (mióta köztük élek) fennáll, egy rosszindulatu, elejétől végig, valótlán nyilatkozatával megrontsa, amitől nem is tartok, mert 13 évi tapasztalatom megtanított arra, hogyan kell a honfitársat becsülni és szeretni — ha arra való, — legyen az magyar, legyen az szerb, vagy bármilyen nemzetiségű, — ezen tapasztalat megerősítette azon mindenkori felfogásomat is, hogy az a szerb (vagy más nemzetiségű) csak akkor lehet jó hazafi, ha honfitársai által érdeme szerint becsülve és szeretve érzi magát; mert ha egymást szereljük, akkor közösen fogjuk szeretni hazánkat is, mely csak úgy és csak akkor lesz igazán boldog.

Már pedig dr. Vuics Bránkó ur vegye tudomásul, hogy én — noha igen elenyésző csekélyiség vagyok — minden törekvésemet a haza boldogítására irányítom, minek következtében én a szerbet ép úgy szeretem, mint a magyart; nekem minden jóra való ember egyenlően tisztelt és szeretett testvérem hazánk anyasága alatt, — ön pedig Pop Sztévóval együtt minden tevékenységével csak arra törekszik, hogy az ellentéteket kiélesítse, hogy a lakosságot egymásra uszítsa, hogy a béke létrejöttét megakadályozza s ennek tetejébe megbotránkozásának ad kifejezést a fölött, hogy a szerb „Branik” című lap egy magyar Ivencz Jánosnak a szerb takarékek ellen segítésére van (pedig nekem nem kell segítség és nem is segített).

Vegye tudomásul azt is, hogy én csak azért és akkor léptem akcióba, mikor meggyőződtem, hogy ön még saját elvtársainak sem akar jót, hanem azokat csakis egyházpolitikai céljaira használja fel; s midőn láttam, hogy emberei toll nélküli szárnyai alatt el fognak pusztulni, akkor én jelentettem fel az ön kétséges védelme alatt álló sztapári szerb takarékegyeletet, (melynek egyetlenegy szakavatott tagja sincsen) hogy annak szerb tagjait idejekorán a biztos végrömléstől megmentsem, nem pedig — mint ön megértetni akarja — azért, mert azok szerbek. — Ezen jóindulatu eljárásom előnyét, az ön ideáiból kiábrándult egyleti tagok már belátva, nekem köszönetet is mondtak, s az az 1—2 — még az ön izgatásának hatása alatt álló — tagja, kik ma még — szinleg — hisznek önnek, rövid időn belül szintén meg fognak győződni arról, hogy én díjtalanul és érdektelenül jobb védőjük és igazabb barátjuk vagyok, mint ön, a busásan díjazott nagy szerb; mert én már akkor, midőn az egyesület büzös levegőjét

éreztem, nem úgy tettem, mint ön még legutóbb is tette, hogy az ablakok zárva tartását tanácsolja; hanem szellőztetésre és a büzt terjesztő tárgy felkutatására és megsemmisítésére tettem nekik indítványt; midőn pedig erre jogvédőjükkal együtt nem voltak képesek, feljelentettem őket, hogy ezáltal az egyesület — majdnem egytől végig — ártatlan tagjai idejekorán fertőtlenítve s megmentve legyenek.

Engem tehát sem bosszu, sem pártoskodás, hanem egyedül az egyleti tagok és a többi érdekeltek iránti jóindulatom indított a feljelentés beadására; ez pedig az ön kötelessége lett volna s határozottan nemesebben cselekedett volna, ha őket idejekorán kihuzza a hinárból, minthogy Pop Sztévó barátjával minduntalan Sztapárra rándult és a népet egymás ellen és ellenem izgatta. — No de talán már meggyőződtek, hogy a már csak talpalatnyi sztapári területük is mennyire inog a lábuk alatt. — Hja! Ki mint vet, úgy arat!

Ami a nyilatkozat azon részét illeti, hogy én az egyesületnek tartoztam, — nem volna megészrevételezendő, mert hát ennél természetesebbet már képzelni sem lehet, de legalább nyilatkozta volna ki azt is tehermentes Vuics ur, hogy tartozásomat én ki is fizettem; mert ha már annyira előrehaladott, hogy képes az igazságnak egy részletét kimondani, hát iparkodjék legalább egyszer egy egész igazságot is kimondani. (Ugyan nehezen fog sikerülni.)

Az pedig, hogy az igazgatóság az én feljelentésem beadása után maga kérte a vizsgálatot, az szintén az ön gyógyíthatlan betegségének egy szimptomája; mert hogy ez mennyire nem igaz, azt bizonyíthatja a hivatalos iratcsomag; és bizonyítja az, hogy az igazgatósági tagok maguk és személyesen kértek engem, hogy hagyjam abba az ügyet, de midőn célokat velük tudattam, helybenhagyólag megnyugodtak.

Hogy pedig a bírósági szemlének mi volt az eredménye, azt ön nem tudja és nem is akarja tudni, tehát miért nyilatkozik olyanról, amiről nem tud, mikor arról sem képes az igazsághoz hiven nyilatkozni, amit tud? Látja, én, az érdektelen ott voltam s a szakértő és az igazgatóság szájából hallottam, saját szemekkel láttam, a jegyzőkönyvbe felvett (amit szóról-szóra magamnak is leírtam), hogy az egyesületnek eredeti főkönyvei nincsenek, hogy a mérleg csak 2 cselekvő tétele 334.000 koronával többet mutat, mint amennyi a meglevő könyvekben találtatott stb. És mindez ön előtt nem rendtelenség? No akkor ön igen rendes ember lehet! Hogy állíthatja nyilatkozatában, hogy a megjelent cikk valótlán és hogy minden rendben találtatott, mikor ön személyesen azt az indítványt tette, hogy az igazgatóságot 500 kor. rendbirsággal kellene sújtani? vagy talán jutalmazást gondolt? és a most működő ujvidéki segédkönyvelő talán a rend felforgatása végett van itt? Most nézzen a tükörbe!

Az egyesület anyagi károsodását illetőleg csak ennyit mondtam, hogy azt a vizsgálat lesz hivatva megállapítani, mert erről ma még senki sem tud bizonyosat, de szó — sajnos — igenis lehet róla.

Most pedig, tisztelt dr. Vuics Bránkó ur, miután nyilatkozatának minden egyes részletére megadtam a választ, nem az én, hanem Sztapár község érdekében kérem önt, ne igazságon többé, ne teremtsen többé egyenetlenséget, pártoskodást községünkben s miután mást úgy sem tud, legjobban tenné s legnagyobb házára kötelezné azon már igen csekély számra apadt elvtársait is, ha politikai, egyházpolitikai és egyéb működési terét (Pop Sztévó barátjával együtt) Sztapárról — legjobban négy falai közé — elhelyezné s meg fog győződni, hogy akkor Sztapár község lakosai milyen békés, pártatlan, munkás és hasznos polgárai lesznek a hazának — talán önnel együtt!

Engedje a Mindenható, hogy ez mielőbb teljesüljön.

Sztapár, 1908. évi november 19-én.

Ivencz János,
s. jegyző.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI
Szivattyú- és Gépgyár Rt.= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.== MINTARAKTÁR ==
kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYARTMANY.

345-35-25

35-26

3048. szám 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1907. évi Sp. III. 900 2 számú végzése következtében dr. Masirevits Sándor ügyvéd által képviselt Vukicsevits S és tsa. javára 904 kor. 62 fl. és járulékaik erejéig 1907. évi november hó 26-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1400 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: csöves kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 753/4. sz. végzése folytán 904 kor. 62 fl. tökekövetelés, ennek 1907. évi szeptember 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 100 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós szállásán sziváci ut mentén leendő eszközésére 1908. évi december hó 10. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. november hó 16-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

3908. tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A hódási kir. járásbíró mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bezdáni Takarékpénztár végrehajtónak dr. Henneberg Géza ügyvéd zombori lakos végrehajtást szenvedett elleni 3000 korona tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódási kir. járásbíró) területén lévő bácsordasi 1022. számú betétben A. I. 1-8. sorsz. 5299 hr. sz. 1 hold 1224 ö.öl., 6869. hr. sz. 1 hold 158 ö.öl., 6870. hr. sz. 380 ö.öl., 6871. hr. sz. 473 ö.öl., 8472/2 hr. sz. 280 ö.öl., 6871. hr. sz. 473 ö.öl., 6872. hr. sz. 744 ö.öl., 7199 hr. sz. 923 ö.öl., 7693 hr. sz. 650 ö.öl. és 8477/2 hr. sz. 202 ö.ölyi, ugy a bácsordasi 1187. sz. betétben B 151, illetve 891. sorszám alatt felvett 12600/8692320-ad rész ingatlanokra 1254 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Bácsordas községhezánál 1908. évi december hó 23-ik napján délután 2 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 107. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódás, 1908. évi szeptember hó 23-án.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Pályázat.

A Zombori Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságának folyó évi november hó 19-én hozott határozata folytán egy, egyelőre ideiglenes minőségű, évi 1800 korona fizetéssel javadalmazott **könyvelő-ellenőri állásra** ezennel pályázat hirdettetik.

A könyvelő-ellenőrtől megköveteltetik, hogy a kettős könyvvitelben teljes jártassággal bírjon.

Ezen állásra pályázhat minden fedhetlen előéletű, nagykoru, magyar honosságu férfi. Aki valamely hazai munkásbiztosító pénztárnál hasonminőségben alkalmazásban van, előnyben részesül.

A kérvényhez csatolandók: erkölcsi, születési és magyar honossági, valamint az eddigi működést igazoló bizonyítványok.

A pályázati kérvények **folyó évi december hó 11-én déli 12 óráig** adandók be. Később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A megválasztandó könyvelő-ellenőr 1000 korona óvadékot köteles az állás elfoglalásakor letenni.

A megválasztandó állását **1908. december hó 15-én** köteles elfoglalni s teendője minden hozzáutalt ügy elintézése.

Zombor, 1908. november 21-én.

Kanyó Béla, Frey Imre,
ügyv. titkár. ig. elnök.Első Délmagyarországi Nádfonatgyár
SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gombssögek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mészt.** Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árengedmény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben,** melyek a legolcsóbb áron szerzhetők be.

Tisztelettel 100-33

MERKL JÁNOS
SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

2887/1908. szám.

Hirdetmény.

Keresek egy a végrehajtói teendők ellátására alkalmas egyént, egyelőre 2 korona napidij mellett.

Alkalmazhatósága esetén megválasztására számíthat.

Ajánlkozók forduljanak levélbelileg hozzám, melyben eddigi működésüket is igazolják.

Nádajla, 1908. november 14.

Kekezovich István,

2-2

jegyző.

3065. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 10694. számú végzése következtében dr. Guttmann Zsigmond ügyvéd által képviselt Schöffer Samu javára 200 korona s járulékaik 1908. évi augusztus hó 28-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1049 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1908. évi V. 1816/2. sz. végzése folytán 200 korona tökekövetelés, ennek 1908-ik évi július hó 9-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 67 kor. 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Koháry-utcában leendő eszközésére 1908. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1908. évi november hó 15-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

3321/kg. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának 1907/1153. ex 1908. sz. határozata alapján a zombori járáshoz tartozó Körtés község utcáinak és tereinek szabályozási mérnöki munkálatára pályázatot hirdetek és felkérem a pályázni óhajtó okleveles mérnököket, hogy írásbeli ajánlatukat hozzám **f. évi december hó 25-éig** nyujtsák be.

Kérdéses munkálat a zombori államépítészeti hivatalnak e tárgyban kiadott, hivatalomnál betekinhető utasításnak megfelelőleg hajtandó végre. A benyújtott ajánlatok közül a szabad választás jogát magamnak tartom fenn.

Zombor, 1908. november 14-én.

TÁRCZAY DEZSŐ

főszolgabíró.

2-2

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1908. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.			szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	
7.10	7.4		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	6.00	9.40	1.05	6.55		10.00
10.14	12.32		6.20	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	4.55	9.50	1.52		6.37
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21		6.25
	1.51		4.33	7.10	5.52		Csantavér		9.52	6.48		12.53		
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22		Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31		5.52
11.22	2.44		5.31	7.42	7.03		Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56		12.03		5.34
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25		Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45		5.16
11.51	3.21		6.17		7.46		Okér		8.10	5.09		11.19		5.01
12.03	3.36		6.35		8.13		Kiszács		7.46	4.51		11.04		4.47
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42		4.29

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.			
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25		10.48	2.52	7.53	10.01	12.13
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	7.01	10.36		Rószke		7.10		10.33	2.38	7.39	9.42	11.57
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54		10.21	2.25	7.26	9.26	11.44
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	11.05		Királyhalom		6.41		10.09	2.11	7.14	9.10	11.31
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	11.19		Palice		6.27		9.55	1.58	7.03	8.54	11.18
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15		9.44	1.47	6.53	8.35	11.05
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.00	9.20		1.00	5.58		10.37
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		5.25			12.38	5.34		10.11
5.45	11.13	2.46			7.27				Bajmok		4.58		8.48	12.21	5.17		9.13
6.17	11.45	3.17			7.53				Nemesmilitics		4.05		8.20	11.45	4.41		9.14
6.31	11.59	3.31			8.06			érk.	OMBOR	ind.	3.99		8.08	11.30	4.25		8.58
7.20	12.26	4.00			8.25				Bácsszentiván				7.46	10.55	4.00		8.26
7.35	12.39	4.13			8.36				Szond				7.34	10.37	3.46		8.07
7.47	12.50	4.24			8.47			érk.	GOMBOS	ind.			7.21	10.25	3.34		7.54
9.18		5.25			9.48			ind.	ERDŐD	érk.			6.13	9.17			6.03
9.30		5.37			9.58			érk.	DÁLYA	ind.			6.02	9.05			5.50

Oda						Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.			
3.50	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.39	2.27	10.52					
4.03	12.40	6.35		Kopolya		5.28	2.14	10.39					
4.20	12.57	6.50		Fehérvő		5.14	1.57	10.22					
4.37	1.16	7.07		Terézhalom		4.59	1.40	10.05					
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.48	1.27	9.52					
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	12.45	9.20					
5.44	2.53	8.06		Kudias		4.00	12.11	8.55					
5.52	3.01	8.14	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.52	12.00	8.44					
6.16	3.30	8.22	ind.		érk.	3.42	11.21	8.24					
6.36	3.52	8.42		Madarász puszta		3.26	11.01	8.04					
6.49	4.10	8.49		Madarás		3.18	10.51	7.54					
6.57	4.18	8.6		Sanae puszta		3.11	10.34	7.37					
7.17	4.38	9.05		Katymár		3.00	10.21	7.24					
7.29	4.50	9.15		Legyen puszta		2.49	9.58	7.03					
7.45	5.06	9.27	érk.	REGŐCE	ind.	2.35	9.40	6.45					

Oda						Óbecse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	v. v.			
4.20	9.45	3.45	ind.	ÓBECSE	érk.	6.28	12.43	7.31					
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10					
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.58					
5.27	11.02	4.47		Zsalya		5.27	11.19	6.26					
5.42	11.18	5.2		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11					
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55					
6.14	11.54	5.34		Tiszaisvánfalva		4.40	9.59	5.35					
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19					
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18					
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.			
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11							
7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48							
7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47							
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29							
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10							
8.10	7.08		Sajkászentiván		4.25	1.55							
8.24	7.32		Tündéres—Dunagárdony		4.04	1.41							
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29							
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15							

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palánka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.		v. v.	v. v.	v. v.			
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	8.49		Torza		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.11		Urszentiván—Pincéd		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.27		Szilbaos		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10			
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20			
5.57	11.54	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49			
6.03	12.00	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33			
6.35	12.31	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02			
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
4.00	7.23	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	3.09	6.36					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10					
5.09	8.26	2.16		R gő-e		7.55	2.17	5.47					
5.37	8.54	2.39		Orszallás		7.38	1.57	5.25					
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58					
6.15	9.31	3.14		Nenadies		6.55	1.08	4.34					
6.25	9.41	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.57	4.23					
3.10	6.51	3.46	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	5.53	11.20	5.40					
3.17	6.57	3.52											

Pálinkafőző készülékek

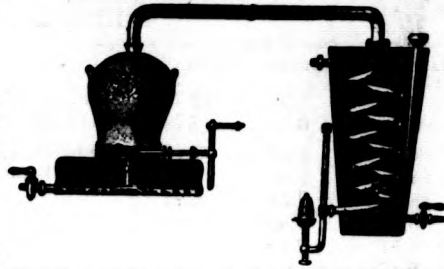
100 litertől egész 400 liter őrirtalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATÓ KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőkigyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorúbban tartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk. Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHWARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.
Budapest, Váci-körút 26. sz. Sürgőnycim: „USZÓ” BUDAPEST.

Irnok kerestetik.

Keresek egy adóügyben teljesen jártas községi jegyzői irnokot, ki itt helyettes aljegyzőül lesz alkalmazva. Fizetése egyelőre napi 4 korona.

Okmányok mielőbb hozzám küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. Paripáson, 1908. november 17.

Szalay József,

2-2 jegyző.

Ajánlkozás.

Egy tanító özvegye házvezetőnőnek ajánlkozik. — Bővebb felvilágosítást ad a Bácska kiadója.

6-1

A megrendelt szeneket házhoz szállítjuk!

Gergurov Dániel és Fia

vas-, szén- és festékherkedése
Zombor, Kossuth Lajos utca 10.
Alapított 1824. Telefonszám 93.

Szállítunk kis és nagymennyiségben különféle szeneket u. m.

porosz dió, porosz (kocka) brikket, coax és boszniai kőszeneket;

azután mindenféle hazai és külföldi bányákból különféle célokra használható szeneket. Szénosztályunk különlegessége a porosz brikket szén, cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben kitűnően használható, sokkal olcsóbb mint a fa.

Egy drb brikket 6 óra hosszat ég. Állandóan raktáron! 6-3 Olcsó árak!

A megrendelt szeneket házhoz szállítjuk!

Kitünő minőségű **UJ BOR**
királyhalmi

28 krajcárért kapható:
Markovits József fűszerkereskedőnél, Schweidel József utca. 5-2

RACZITS és CZVRKUSITS ZOMBOR.

Van szerencsénk ezennel tudomására hozni, hogy Klein Géza urnak volt helybeli fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedését — nem rég átvettük, és hogy azt a törvényesen bejegyzett —

RACZITS és CZVRKUSITS

cégünk alatt a mai követelményeknek megfelelőleg kibővitve folytatjuk. Az eddig szerzett tapasztalataink, valamint elsőrangú házakkal való kitűnő összeköttetéseink alapján azt hisszük, hogy tisztelt vevőink minden követelményének eleget fogunk tehetni és pedig annál is inkább, mivel üzletünkben mindig a legsolidabb kereskedői elvek fognak vezérelni. — Kérjük a gazdasági törekvéseink minden barátját, miszerint ebben a vállalatunkban támogatni sziveskedjék. — Tisztelettel

Raczits György és Czvrkusits Lázár,

mint a Raczits és Czvrkusits cég tagjai.

3-1